

30.1.2015

COMUNICARE CĂTRE MEMBRI

Subiect: Petiția nr. 0090/2013, adresată de Richard de Jong, de cetățenie neerlandeză, privind refuzarea unei vize de intrare

1. Rezumatul petiției

Petiționarul se plânge cu privire la Ambasada Germaniei în Ghana. Soția sa, de cetățenie ghaneză, a solicitat o viză de intrare pe lângă aceasta, însă cererea a fost refuzată de personalul ambasadei. Petiționarul susține că el și soția sa au depus toate documentele necesare în temeiul Directivei 2004/38/CE privind dreptul la liberă circulație și ședere pe teritoriul statelor membre pentru cetățenii Uniunii și membrii familiilor acestora pentru a obține o viză. Ambasada a dorit în primul rând să investigheze identitatea soției petiționarului, în ciuda faptului că ea deținea un pașaport validat de ambasada olandeză. Această investigație costa 600 EUR, sumă care trebuia plătită de petiționar. Conform petiționarului, acest lucru contravine Directivei 2004/38/CE. Petiționarul și soția sa așteaptă viza de mai multe luni și solicită asistență din partea Parlamentului.

2. Admisibilitate

Declarată admisibilă la 4 noiembrie 2013. Comisia a fost invitată să furnizeze informații [articolul 216 alineatul (6) din Regulamentul de procedură].

3. Răspunsul Comisiei, primit la 30 ianuarie 2015

Petiția datează din ianuarie 2013, iar petiționarul afirmă că la acea dată încă nu se luase nicio hotărâre în privința vizei pentru soția sa.

La aceeași dată, petiționarul a depus o plângere la Comisie privind această problemă. Plângerea a fost închisă pe baza motivelor de mai jos, care au fost prezentate într-o scrisoare adresată petiționarului în septembrie 2013.

Articolul 21 din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene prevede că fiecare cetățean al Uniunii are dreptul la liberă circulație și ședere pe teritoriul statelor membre, sub rezerva limitărilor și a condițiilor prevăzute de tratate și de măsurile adoptate în vederea aplicării acestora.

Limitările și condițiile respective se găsesc în Directiva 2004/38/CE privind dreptul la liberă circulație și ședere pe teritoriul statelor membre pentru cetățenii Uniunii și membrii familiilor acestora¹. Directiva 2004/38/CE se aplică oricărui cetățean al Uniunii care se deplasează sau își are reședința într-un stat membru, altul decât cel al cărui resortisant este, precum și membrilor familiei sale care îl însoțesc sau i se alătură [articolul 3 alineatul (1) din directivă]. Membrii familiei cetățenilor UE în cauză au drept de intrare [articolul 5 alineatul (1) din directivă] și, în temeiul condițiilor prevăzute de articolul 7 alineatul (1) litera (d) din directivă, au drept de ședere pe teritoriul unui stat membru. Cu toate acestea, conform articolului 5 alineatul (2) din directivă, este posibil ca statele membre să ceară membrului de familie care nu are cetățenia unui stat membru să posede o viză de intrare.

Astfel cum a confirmat Curtea de Justiție a Uniunii Europene², membrii de familie respectivi nu numai că au dreptul de a intra pe teritoriul statului membru, dar au și dreptul de a obține o viză de intrare în acest scop. Statele membre trebuie să acorde acestor persoane toate facilitățile pentru a obține vizele necesare, care trebuie eliberate în mod gratuit, în cel mai scurt timp posibil și pe baza unei proceduri accelerate.

Întrucât acest drept rezultă doar din legăturile familiale cu cetățeanul UE, autoritățile naționale pot să solicite membrilor de familie să prezinte următoarele documente:

- dovada identității – de exemplu, pașaportul lor valabil – acest lucru le permite autorităților naționale să verifice care cereri trebuie luate în considerare;
- dovada legăturilor de rudenie – de exemplu, un certificat de căsătorie valabil – acest lucru permite autorităților naționale să verifice dacă solicitantul este membru de familie al unui cetățean al UE; și
- dovada faptului că cetățeanul UE își exercită în prezent drepturile la liberă circulație în statul membru gazdă sau își va exercita aceste drepturi în momentul sosirii membrilor familiei sale în statul membru gazdă - acest lucru le permite autorităților naționale să verifice dacă solicitantul va locui în statul membru gazdă împreună cu cetățeanul UE.

¹ Directiva 2004/38/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 29 aprilie 2004 privind dreptul la liberă circulație și ședere pe teritoriul statelor membre pentru cetățenii Uniunii și membrii familiilor acestora, JO L 158, 30.4.2004, p. 77.

² A se vedea, printre altele, Hotărârea Curții din 31 ianuarie 2006 pronunțată în cauza C-503/03, Comisia/Spania (Rec. 2006, p. I-1097).

Sarcina probei aplicabile în contextul solicitării vizei în temeiul prezentei directive îi revine solicitantului; el trebuie să demonstreze că este beneficiar al directivei.

Cu toate acestea, dreptul de a obține o viză de intrare nu este necondiționat, întrucât legislația UE le permite statelor membre să interzică membrilor de familie ai unui cetățean al Uniunii să intre pe teritoriul lor, dacă aceștia reprezintă un risc pentru ordinea publică, siguranța publică sau sănătatea publică în temeiul capitolului VI din Directiva 2004/38/CE sau în caz de abuz sau fraudă.

Regulamentul (CE) nr. 810/2009 din 13 iulie 2009 privind instituirea unui Cod comunitar de vize (Codul de vize) stabilește reguli generale privind condițiile și procedurile de eliberare a vizelor de ședere pe termen scurt. A fost adoptat un manual pentru prelucrarea cererilor de viză și modificarea vizelor eliberate pentru a oferi orientări armonizate pentru punerea în aplicare a regulamentului.

Partea a III-a din manual cuprinde și un capitol privind modul în care se prelucrează cererile de viză de la solicitanții care îndeplinesc condițiile prevăzute de directivă. Acesta se bazează pe principiul potrivit căruia Directiva 2004/38/CE reprezintă o *lex specialis* în ceea ce privește Codul de vize, ceea ce înseamnă că el se aplică numai în cazul în care directiva nu prevede norme specifice. Partea a III-a din manual descrie facilitățile pentru vize pe care statele membre trebuie să le acorde membrilor de familie ai cetățenilor UE, care sunt resortisanți ai țărilor terțe.

Manualul nu este obligatoriu din punct de vedere juridic, însă stabilește un indice de referință pe care Comisia îl evaluează pentru a determina dacă aceste facilități prevăzute de directivă au fost respectate în mod corespunzător.

Punctul 3.8 de la partea a III-a din manual privind refuzul de eliberare a vizei face referire la faptul că unui membru de familie i se poate refuza eliberarea vizei din cauza următoarelor motive:

- solicitantul vizei nu a fost în măsură să demonstreze că intră sub incidența directivei pe baza cererii de viză și a documentelor justificative prevăzute la punctul 3.6;
- autoritățile naționale demonstrează că solicitantul vizei reprezintă o amenințare reală, prezentă și suficient de gravă la adresa ordinii publice, a siguranței publice sau a sănătății publice; sau
- autoritățile naționale demonstrează că a existat un abuz sau o fraudă.

Referitor la ultimele două cazuri, sarcina probei le revine autorităților naționale, la fel și orice costuri legate de investigații în acest sens, deoarece autoritățile trebuie să fie în măsură să ofere probe care confirmă faptul că solicitantului vizei (care a prezentat suficiente dovezi conform cărora îndeplinește condițiile prevăzute de directivă) nu ar trebui să i se elibereze viză de intrare din cauza unor motive legate de ordine publică, siguranță publică, sănătate publică sau legate de abuz sau fraudă.

Autoritățile trebuie să fie capabile să formuleze un caz convingător, respectând în același timp toate garanțiile prevăzute de Directiva 2004/38/CE, care trebuie transpuse în totalitate și în

mod corect în legislația națională. Decizia de refuz a cererii de viză pe motive de ordine publică, siguranță publică sau sănătate publică, ori pe motiv de abuz sau fraudă, trebuie să respecte principiul proporționalității și trebuie să se bazeze exclusiv pe conduita personală a persoanei în cauză, care trebuie să constituie un pericol real și actual și suficient de grav pentru unul dintre interesele fundamentale ale societății. Refuzul trebuie notificat în scris, pe deplin justificat (de exemplu, prin prezentarea tuturor aspectelor juridice și materiale care au fost luate în considerare în momentul când s-a decis că mariajul este o căsătorie de conveniență sau că actul de naștere prezentat este fals) și trebuie să specifice locul și perioada în care se poate face recurs, astfel încât persoana în cauză să poată face demersurile necesare pentru apărarea sa.

Mai mult, în ceea ce privește înștiințarea și motivele care stau la baza refuzului, punctul 3.9 de la partea a III-a din manual specifică faptul că, în temeiul articolului 30 din prezenta directivă, membrii de familie trebuie înștiințați în scris cu privire la decizia de refuz. Refuzul de a elibera o viză unui membru de familie a unui cetățean al UE trebuie să fie întotdeauna justificat în totalitate, prezentând toate motivele de fapt și de drept care stau la baza deciziei de refuz, pentru ca persoana în cauză să poată face demersurile necesare pentru apărarea sa.

Concluzie

Pe lângă faptul că la data la care petiția a fost depusă decizia cu privire la cererea de viză încă nu fusese luată, informațiile prezentate de petiționar nu sunt suficiente pentru a stabili dacă dispozițiile legislației europene, explicate anterior, au fost încălcate.

Mai mult, întrucât dispozițiile Directivei 2004/38/CE, menționate anterior, sunt transpuse în mod corect în legislația germană, instanțele naționale sunt responsabile de examinarea unui posibil refuz de eliberare a unei vize de intrare.

Comisia speră că aceste informații sunt folositoare pentru justificarea cadrului juridic.